

NIEUWE GIDS, De, katholiek dagblad, eind 1944 gesticht als De Nieuwe Standaard (z. De Standaard). De titel De Nieuwe Gids werd van 1 april 1947 af gebruikt, terwijl de Antwerpse editie van de krant De Antwerpse Gids werd en zijn populaire uitgave de naam 't Vrije Volksblad kreeg. 't Vrije Volksblad werd in maart 1948 overgedaan aan een andere firma, Het Nieuws van den Dag (en deze beide titels zouden later, in 1957, door De Standaard worden opgeslorpt). De Nieuwe Standaard had verder na de bevrijding het vooroorlogse geïllustreerd blad Ons Volk heruitgegeven, een titel die in 1947 eveneens door De Standaard werd teruggevorderd. Hij werd bij de nieuwe uitgever opgevolgd door Overal. De Nieuwe Standaard richtte ook een nieuw weekblad op, de politiek en cultureel geïnteresseerde De Spectator.

De hoofdredactie van De Nieuwe Standaard - De Nieuwe Gids werd achtereenvolgens waargenomen door Betsy Hollants, Maurice Roelants, Jan de Spot, Jozef Delafortrie en Antoon Breyne. Tot de eerste naoorlogse redactie behoorden o.m. Renaat van Elslande, Albert Coppé, Antoon Breyne, Jozef Delafortrie, A.J. van Bilsen, Paul de Ryck, Hubert van Herreweghen, Jozef Staels, Gaston van Impe, Herman Bossier, Fernand Schmidt, Werner Godderis, Clem Bittremieux, Gaston Durnez, Luc Vandeweghe (alias E. Troch, de latere directeur van de redactie bij De Standaard).

In 1950 sloot De Nieuwe Gids een overeenkomst met de uitgeverij Het Volk en werd voortaan gedrukt op de persen van dit dagblad der christelijke arbeidersbeweging. De Nieuwe Gids nam sindsdien voor het grootste deel de informatieve inhoud van Het Volk over, maar behield een eigen hoofdredactie. Ten einde zijn zelfstandigheid te bewaren werd toen een vereniging zonder winstoogmerk opgericht. Zijn oplage wordt in de gespecialiseerde uitgaven niet afzonderlijk genoemd, maar samen met die van Het Volk waren het ruim 217.000

exemplaren in 1969, waarvan de grote meerderheid voor Het Volk.

De geschiedenis van de krant en haar conflict met De Standaard is belangrijk en typerend voor de naoorlogse geestelijke en politieke evolutie in Vlaanderen.

In een principiële verklaring, verschenen op 10 november 1944, zei Léon Bekaert: „Op Vlaamsch gebied zullen wij het renovatiewerk voortzetten, een positieve, bewuste Vlaamsche houding voorstaan. Wij wijzen elk minderwaardigheidscomplex, elk negativisme, elk conditionalisme, elke poging af om rechtstreeks of onrechtstreeks de Vlaamsche Beweging in vroegere fouten te doen hervallen. Wij willen er naar streven de vruchten der taalwetten tot volledige afwerking te doen brengen in onderwijs, leger, bestuur, gerecht en kolonie”. Tony Herbert wilde een „integrale assimilatie en demonstratie door de Vlamingen van een bewust staatsburgerschap”.

De Nieuwe Standaard distantieerde zich dus van het Vlaams-nationalisme en pleitte voor „Vlaanderen in België»», waardoor ze aansloot bij het vooroorlogse flamingantisme rondom Frans van Cauwelaert. Het blad raadde in 1946 aan niet „Vlaamsch” maar „Belgisch” te stemmen. Ondertussen verzette het zich tegen de excessen van de repressie. Herman Todts beschrijft in *Hoop en Wanhoop der Vlaamsgezinden* (deel I), hoe de krant later zou evolueren onder invloed van het Frans-Belgisch onbegrip, het katholiek-Vlaams réveil en ook van De Standaard, die spoedig zijn concurrent zou overschaduwen.

De Nieuwe Standaard steunde hen die na de oorlog de Christelijke Volkspartij oprichtten. Later stond De Nieuwe Gids dicht bij de kringen van Theo Lefèvre. Het blad zocht zijn lezers o.m. bij de kaderelementen van de arbeidersbeweging, zowel als in de kringen van de industrie.

LITERATUUR: H. Todts, *Hoop en Wanhoop der Vlaamsgezinden*, I (1961); - J. Gol, *Le monde de la presse en Belgique*; - Th. Luykx, *Overzicht van de ontwikkeling der communicatiemedi*a (1970).

ELS DE BENS en GASTON DURNEZ